

Kraków, 28.05.2023

MGR GRZEGORZ CWiĘKAŁA

Myśl europejska w koncepcjach środowiska tygodnika „Najwyższy Czas!” w latach 1990-2010 – streszczenie rozprawy doktorskiej

Celem dysertacji jest analiza myśli i koncepcji zawartych w konserwatywno-liberalnym tygodniku opinii „Najwyższy Czas!”, które dotyczą Europy, europejskości, cywilizacji europejskiej, tożsamości europejskiej, integracji europejskiej i wielu innych elementów zawierających komponent europejski. Cel podstawowy sprowadza się do próby skonstruowania myśli europejskiej środowiska skupionego wokół tytułowego czasopisma. Realizacja tego głównego celu została osiągnięta poprzez szereg celów etapowych, które pozwoliły na dostrzeżenie punktów, w których liberalizm i konserwatyzm wchodzą ze sobą w trudno rozstrzygalną kolizję, pozwoliły na wyodrębnienie grona inspiracji ideowych publicystów tygodnika, ukazały podobieństwa i różnice pomiędzy koncepcjami autorów a rzeczywiście realizowanym projektem europejskim, a wreszcie pozwoliły skonfrontować te poglądy z innymi polskimi środowiskami definiowanymi, jako prawicowe.

Główną hipotezą badawczą proponowaną przez autora rozprawy jest twierdzenie, iż środowisko „Najwyższego Czasu!” wytworzyło koncepcję europejską opartą o wartości liberalizmu i konserwatyizmu. W związku z tym autor skłania się do tezy, że odpowiednio dobrane elementy tych obu wielkich doktryn dają się połączyć w logiczną całość w kontekście propozycji budowy wspólnego europejskiego ugrupowania państw narodowych. Metodami badawczymi zastosowanymi do zbadania postawionych hipotez są analiza zawartości treści, metoda historyczna, analiza porównawcza i analiza dokumentów.

Dysertacja podzielona została na pięć rozdziałów. W pierwszym z nich autor próbuje zgłębić inspiracje doktrynalne, którymi w swoim piśmiennictwie kieruje się środowisko „Najwyższego Czasu!”. Zdefiniowane jest w nim kluczowe pojęcie opisujące charakter poglądów redakcji, a więc konserwatywny-liberalizm. W rozdziale drugim podjęto próbę odpowiedzi na kwestię cywilizacyjnej przynależności Polski do Europy, rozumianej właśnie w sposób wspólnoty opartej na bardzo konkretnych wartościach. W rozdziałach trzecim i czwartym prześledzono opinie środowiska na temat drogi Polski do Unii Europejskiej oraz jej

późniejszego funkcjonowania w ramach organizacji. Części te posłużyły prezentacji stanowiska środowiska „Najwyższego Czasu!” względem Unii Europejskiej rozumianej z jednej strony jako rozwijający się proces integracyjny, a z drugiej jako instytucjonalna rzeczywistość, tak jak ona była widziana w redakcji tygodnika. Ostatni z rozdziałów dotyczy umiejscowienia interpretowanego środowiska na polskiej scenie polityczno-publicystycznej.

